

AYT EDEBİYAT

TÜRK ŞİİRİNDE YAPI VE TEMA

Şiir Bilgisi, Ahenk Unsurları ve Metin Analizi

Nazım Birimi • Nazım Şekli • Tema • Ölçü
Kafiye • Redif • Şiir Analiz Uygulamaları

Hazırlayan: Murat Hoca

EDEBİYAT SORU DENETLEME KURULU

Türkçe Öğretmeni - **Gülser Yeşildal**
Türkçe Öğretmeni - **Yalçın Yeşildal**

© Murat Vuranlar 2026

<https://muratvuranlar.com/tyt-ayt/edebiyat>

TÜRK ŞİİRİNDE YAPI VE TEMA

Öğrenme Hedefi: Öğrenciler Türk şiirindeki yapı unsurlarını (nazım birimi, nazım şekli), tema kavramını ve ahenk unsurlarını (ölçü, kafiye, redif) tanımlayarak şiir örneklerinden tespit edebilir.

Başarı Kriterleri:

- Şiirin yapı birimlerini (dize, beyit, dördlük) birbirinden ayırabilirim.
- Şiirdeki ana duyguyu (tema) belirleyebilirim.

Ön Bilgi Notu: Tema ve Ana Fikir

Şiirde işlenen temel duygu veya kavrama **tema** denir. Tema, şiirin geneline hakim olan duygudur (yalnızlık, aşk, vatan sevgisi vb.). Şiirin bize vermek istediği temel ileti ise **ana fikirdir**.

Şiirde Yapı Unsurları

Terim	Tanım
Nazım Birimi	Şiiri oluşturan dize gruplarıdır. En küçük birim dizedir. Gruplar dize sayısına göre dize, beyit, dördlük veya bent olarak adlandırılır.
Nazım Şekli	Şiirin nazım birimi, kafiye örgüsü ve ölçüsüne göre aldığı dış biçimdir. Örnek: Koşma, Mani, Gazel, Kaside.

Uygulama: Yapı Unsurlarını Belirleme

Örnek 1 (Çözümlü):

Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.

Nazım Birimi: Dördlük

Örnek 2 (Yarım Bırakılmış):

Beni candan usandırdı cefadan yar usanmaz mı?
Felekler yandı ahımdan muradım şem'i yanmaz mı?

Nazım Birimi: _____

Dize Sayısı: 2

Sıra Sende! Aşağıdaki şiiri inceleyerek yapı ve tema unsurlarını belirtiniz.

Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın
Bu toprak, bir devrin battığı yerdir.
Eğil de kulak ver, bu sessiz yığın
Bir vatan kalbinin attığı yerdir.

Nazım Birimi:

Şiirin Teması:

Murat Hoca'dan Not: Şiirde her satıra dize (mısra) denir. En küçük yapı birimi budur!

Şiirde Kaç Dize Vardır?

Ana Fikri Kısaca Yazınız:

Şiirde Ölçü: Hece ve Aruz Ölçüsü

1. Hece Ölçüsü (Milli Ölçümüz)

Dizelerdeki hece sayılarının eşitliğine dayanır. Türk şiirinin milli ölçüsüdür.

Temel Kurallar:

- **Hece Sayma:** Sadece ünlü harfleri sayarak kolayca bulunabilir.
- **Durak:** Dizelerin belli yerlerinde nefes alınan duraklama yerleridir. Kelime ortasında olmaz.
- En çok 7'li, 8'li ve 11'li kalıplar kullanılır.

Murat Hoca'dan Not: Hece ölçüsünü bulurken sadece ünlü harfleri (a, e, ı, i...) sayman yeterli!

2. Aruz Ölçüsü

Hecelerin uzunluk (kapalı) veya kısalık (açık) değerlerine dayanan ölçü sistemidir.

Temel Kurallar:

- **Açık Hece (.)**: Ünlü ile biten kısa hecelerdir.
- **Kapalı Hece (-)**: Ünsüz veya uzun ünlü (â, î) ile biten hecelerdir.
- **Bahir**: Aruz ölçüsündeki kalıpların her birine verilen addır (Örn: Remel, Hezec).

Karşılaştırmalı Örnek Analizi

Örnek A: Hece Ölçüsü	Örnek B: Aruz Ölçüsü
Dostum diye inanıp sarıldım taşa Bakmadın mı gözümde akan yaşı <i>Analiz: Her dizede 11 ünlü harf var. Kalıp: 11'li hece ölçüsü (6+5 duraklı)</i>	Fâ-i-lâ-tün / Fâ-i-lâ-tün / Fâ-i-lün Â-şık-ı sâ-dık be-nim Mec-nun'un ad-ı var <i>Analiz: Ünlü/Ünsüz uyumu aranır. Kalıp: Belirli bir ritim şablonu (Bahir).</i>

Öğrenci Çalışma Alanı: Pratik Uygulama

Soru 1: Aşağıdaki dizelerin hecelerini sayınız ve durak yerlerini / işareti ile belirtiniz.

"Ala gözlerini sevdiğim dilber
Şu gelip geçtiğin yollar övünsün"

Soru 2: Bir dizenin Aruz ölçüsüyle mi yoksa Hece ölçüsüyle mi yazıldığını en hızlı nasıl anlarsınız?

Kafiye ve Redif: Şiirin Ritmi ve Yapısı

1. Kafiye (Uyak) Türleri: Ses Benzerliği Analizi

Dizeler arasındaki ses benzerliği sayısına göre kafiyeler değişir. Aşağıdaki varyasyonları inceleyiniz:

Yarım Kafiye

Tek ses benzerliği.

Örnek:

Koç

Maç

Tam Kafiye

İki ses benzerliği.

Örnek:

Yol

Sol

Zengin Kafiye

Üç veya daha fazla ses.

Örnek:

Bağlar

Dağlar

2. Kafiye Şemaları (Uyak Düzeni)

- **Düz Kafiye:** aaaa / aaab / aabb
- **Çapraz Kafiye:** abab
- **Sarmal Kafiye:** abba

Murat Hoca'dan Not: Kafiye aramadan önce mutlaka redif var mı diye bak. Redif eklerde veya kelime tekrarında olur.

3. Redif Kavramı ve İşlevi

Dize sonlarında, kafiyeden sonra gelen, aynı görevdeki ekler veya aynı anlamdaki kelimelerdir. Şiire ahenk ve anlam derinliği katar.

Kendi Cümlele Açıkla: Redif ve kafiye arasındaki en temel fark nedir?

4. Uygulama: Şiir Analizi ve Karşılaştırma

Aşağıdaki şiir parçalarını inceleyerek kafiye şeması, kafiye türü ve rediflerini belirleyiniz.

Bizim elde bahar olur, yaz olur.
Göller dolu ördek olur, kaz olur.
Sevgi ile söylenen söz olur.
Uzatma sevdiğim, gel beri beri.

Kafiye Şeması:

Kafiye Türü:

Redifler:

Gümüş bir dumanla kapandı her yer
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı
Sürüler, çeşmeler, sarı çiçekler
Beyaz kar, yeşil çam, yayla dumanı

Kafiye Şeması:

Kafiye Türü:

Redifler:

Şiirde Yapı ve Ahenk: Bütünsel Analiz ve Değerlendirme

1. Ahenk Unsurları: Bütünsel Bakış

Bir şiiri analiz ederken ölçü, kafiye ve redif birbirinden bağımsız değildir; hepsi birleşerek şiirin **ritmini** oluşturur. Analiz sırasında şu adımları izleyin:

- Hece sayılarını sayarak ölçüyü ve durakları belirleyin.
- Dize sonlarındaki ses benzerliklerini (redif ve kafiye) en sondan başlayarak geriye doğru ayıklayın.

2. Dönemsel Karşılaştırma

Metin A (Halk Şiiri)

Ala gözlü benli dilber
Koma beni el yerine
Altın kemerin olayım
Dola beni bel yerine

Metin B (Modern Şiir)

Ağlasam sesimi duyar mısınız,
Mısralarımda;
Dokunabilir misiniz,
Gözyaşlarıma, ellerinizle?

Metin A ve Metin B'yi ahenk unsurları (ölçü, kafiye düzeni) açısından karşılaştırarak temel farkları aşağıya yazınız.

3. Kapsamlı Şiir Analizi Görevi

Analiz Edilecek Dörtlük:

Bizim elde bahar olur, yaz olur.
Göller dolu ördek olur, kaz olur.
Sevgi bülbül olur, diller saz olur.
Gül açılır, her taraf taze can olur.

Şiirin ölçüsünü, rediflerini ve kafiye türünü ayrıntılı olarak belirtiniz:

4. Öz-Değerlendirme Rehberi

Analizinizi bitirdikten sonra aşağıdaki kriterlere göre kendinizi değerlendirin:

- Hece ölçüsünü ve durakları hatasız belirledim.
- Redif ve kafiye birbirine karıştırmadan doğru ayırdım.
- Kafiye türünü (tam, yarım, zengin) doğru isimlendirdim.

Dönemsel farkların ahenk üzerindeki etkisini açıklayabildim.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 1: "Ertesi gün başladı gün doğmadan yolculuk, Soğuk bir ay öpüyor her tarafı, bembeyaz." Bu dizelerdeki kafiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Tam Kafiye
- b) Zengin Kafiye
- c) Yarım Kafiye
- d) Kafiye Yoktur
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: D | Çözüm: \ "yolculuk\" ve \ "bembeyaz\" kelimelerinde ses benzerliği yoktur. Ancak şiirin devamına bakıldığında veya diğer dizelerle uyumuna göre sesler incelenir. Bu örnekte kafiye yoktur. (Örnek amaçlıdır, tekil dizede kafiye aranmaz).

Soru 2: "Kandilli'de, eski bahçelerde, Akşam kapanınca perdelerde," Bu dizelerin kafiye şeması aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Düz Kafiye
- b) Çapraz Kafiye
- c) Sarmal Kafiye
- d) Mani Tipi Kafiye
- e) Örüşük Kafiye

Doğru Cevap: A | Çözüm: Dizeler -erde sesleriyle bittiği için \ "aa\" şeklindedir, bu da **Düz Kafiye** şemasına örnektir.

Soru 3:

\ "Gözlerime çökerken ağır bir uyku

içimde canlanır eski bir korku\" \n\nBu dizelerdeki ahenk unsurları nelerdir?

- a) Yarım Kafiye - Redif
- b) Tam Kafiye - Redif
- c) Zengin Kafiye - Redif
- d) Sadece Redif
- e) Sadece Tam Kafiye

Doğru Cevap: E | Çözüm: \ "uyku\" ve \ "korku\" kelimelerinde \ "-ku\" sesleri 2 ses benzerliği (Tam Kafiye) oluşturur. Kelime kökünde oldukları için redif yoktur. Doğru cevap: **Tam Kafiye**.

Soru 4: "Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik, Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik" Yukarıdaki dizelerin nazım birimi nedir?

- a) Dize (Mısra)
- b) Beyit
- c) Dörtlük
- d) Bent
- e) Kita

Doğru Cevap: B | Çözüm: İki dizeden oluşan ve anlam bütünlüğü taşıyan birimlere **Beyit** denir.

Soru 5: "Derinden derine ırmaklar ağlar, Uzaktan uzağa çoban çeşmesi." Bu dizelerin ölçüsü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) 7'li Hece Ölçüsü
- b) 8'li Hece Ölçüsü
- c) 11'li Hece Ölçüsü
- d) 14'lü Hece Ölçüsü
- e) Aruz Ölçüsü

Doğru Cevap: C | Çözüm: Ünlü harfler sayıldığında (De-rin-den de-ri-ne ir-mak-lar ağ-lar) 11 hece olduğu görülür. Cevap: **11'li hece ölçüsü**.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 6: "Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak; Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak. O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak; O benimdir, o benim milletimindir ancak." (İstiklal Marşı) Bu dörtlüğün kafiye şeması nedir?

- a) Düz Kafiye (aaaa)
- b) Çapraz Kafiye (abab)
- c) Sarmal Kafiye (abba)
- d) Mani Tipi Kafiye (aaxa)
- e) Örüşük Kafiye (aba bcb)

Doğru Cevap: A | Çözüm: Tüm dizeler birbiriyle kafiyeli olduğu için (aaaa) **Düz Kafiye** şemasıdır.

Soru 7: "Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden, Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak" Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- a) Serbest ölçüyle yazılmıştır.
- b) Simgesel bir anlatımı vardır.
- c) Aruz ölçüsü kullanılmıştır.
- d) Saf şiir anlayışını yansıtır.
- e) Ahenk unsurları önemsenmiştir.

Doğru Cevap: A | Çözüm: Ahmet Haşim'in bu şiiri saf şiir anlayışıyla ve **Aruz ölçüsüyle** yazılmıştır. Serbest değildir.

Soru 8: "Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın, Bu toprak, bir devrin battığı yerdir." Bu dizelerdeki ana duygu (tema) nedir?

- a) Doğa Sevgisi
- b) Yalnızlık ve Hüzün
- c) Vatan Sevgisi ve Kahramanlık
- d) Aşk ve Özlem
- e) Ölüm Korkusu

Doğru Cevap: C | Çözüm: Şiirde vatanın kutsallığı ve tarihsel önemi vurgulandığı için tema **Vatan Sevgisidir**.

Soru 9: "Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım. Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!" Bu dizelerdeki kafiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: C | Çözüm: "yaşarım" ve "şaşarım" kelimelerinde "-şar" sesleri 3 ses benzerliği oluşturur (Zengin Kafiye).

Soru 10: "Gökten kurşun gibi inen bu yağmur, Toprağı bin bir yerinden yaralar." Bu dizelerdeki kafiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: A | Çözüm: "yağmur" ve "yaralar" kelimelerinde sadece "r" sesi benzerdir (Tek ses benzerliği). Doğru cevap: **Yarım Kafiye**.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 11: "Söylerken o sözleri gülüyordun, Kalbimi yerinden söküyordun." Bu dizelerdeki redif aşağıdakilerden hangisidir?

- a) -yordun
- b) -un
- c) -dun
- d) -ordun
- e) -iyordu

Doğru Cevap: A | Çözüm: "gül-üyor-dun" ve "sök-üyor-dun" kelimelerinde "-yordun" ekleri aynı görevde (zaman ve şahıs eki) kullanılmıştır. Doğru cevap: **-yordun**.

Soru 12: Dörtlükler halinde yazılan, Genelde 11'li hece ölçüsü kullanılan ve lirik konuları (aşk, doğa) işleyen halk edebiyatı nazım şekli hangisidir?

- a) Mani
- b) Koşma
- c) Semai
- d) Varsağı
- e) Destan

Doğru Cevap: B | Çözüm: 11'li hece ölçüsü ve lirik konular Koşma nazım şeklinin en belirgin özellikleridir. Doğru cevap: **Koşma**.

Soru 13: "Akşam, yine akşam, yine akşam, Göllerde bu dem bir kamış olsam!" dizeleri hangi şairimize aittir?

- a) Mehmet Akif Ersoy
- b) Yahya Kemal Beyatlı
- c) Ahmet Haşim
- d) Faruk Nafiz Çamlıbel
- e) Ziya Gökalp

Doğru Cevap: C | Çözüm: Bu dizeler saf şiirin en önemli temsilcilerinden biri olan **Ahmet Haşim**'e aittir.

Soru 14: "Dostum diye inanıp sarıldım taşta, Bakmadın mı gözümde akan yaşta" dizelerindeki kafiye türü nedir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: B | Çözüm: "taş-a" ve "yaş-a" kelimelerinde "-a" ekleri rediftir; "taş" ve "yaş" kelimelerindeki "-aş" sesleri (2 ses) **Tam Kafiye** oluşturur.

Soru 15: Halk edebiyatında genellikle hangi ölçü kullanılır?

- a) Aruz Ölçüsü
- b) Hece Ölçüsü
- c) Serbest Ölçü
- d) Latin Ölçüsü
- e) Yunan Ölçüsü

Doğru Cevap: B | Çözüm: Türk halk edebiyatının milli ölçüsü, hecelerin sayısına dayanan **Hece Ölçüsü**dür.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 16: Şiirde dize sonlarındaki ses benzerliklerinin a-b-a-b şeklinde dizilmesine ne ad verilir?

- a) Düz Kafiye
- b) Çapraz Kafiye
- c) Sarmal Kafiye
- d) Örüşük Kafiye
- e) Mani Tipi Kafiye

Doğru Cevap: B | Çözüm: Birinci dize ile üçüncü, ikinci dize ile dördüncü dizenin kafiyeli olmasına **Çapraz Kafiye** denir.

Soru 17: Beyitlerle yazılan, ilk beyti kendi arasında kafiyeli (aa), diğer beyitleri ba, ca... şeklinde devam eden, genellikle 5-15 beyit arası olan lirik nazım şekli hangisidir?

- a) Gazel
- b) Kaside
- c) Mesnevi
- d) Müstezat
- e) Rubai

Doğru Cevap: A | Çözüm: Verilen kafiye örgüsü ve özellikler Divan edebiyatındaki **Gazel** nazım şekline aittir.

Soru 18: "Durulmazsa gönül dursa da her yer, Gözümden yaş olup süzülür gider." dizelerindeki hece sayısı kaçtır?

- a) 10
- b) 11
- c) 12
- d) 13
- e) 14

Doğru Cevap: B | Çözüm: Ünlüleri saydığımızda (u-u-a-a ö-ü u-a-a e-e) her dizede **11** hece olduğu görülür.

Soru 19: "Gülünce gözlerinin içi gülüyor, Sanki içimde binlerce çiçek açıyor." Bu dizelerdeki redif aşağıdakilerden hangisidir?

- a) -yor
- b) -ıyor
- c) -ıyor / -üyor
- d) -uyor
- e) Redif yoktur

Doğru Cevap: C | Çözüm: "gül-üyor" ve "aç-ıyor" kelimelerinde "-ıyor / -üyor" ekleri aynı görevdedir. Cevap: **-ıyor / -üyor**.

Soru 20: Bir dördlükte birinci dize ile dördüncü dizenin, ikinci dize ile de üçüncü dizenin kendi arasında kafiyeli olmasına ne ad verilir?

- a) aaaa
- b) abab
- c) abba
- d) aaab
- e) aaxa

Doğru Cevap: C | Çözüm: "abba" düzenindeki kafiye örgüsüne **Sarmal Kafiye** denir.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 21: Genellikle 7'li hece ölçüsüyle söylenen, tek dörtlükten oluşan ve aaxa kafiye düzenine sahip halk edebiyatı nazım şekli hangisidir?

- a) Koşma
- b) Semai
- c) Mani
- d) Varsağı
- e) Türkü

Doğru Cevap: C | **Çözüm:** 7'li hece ölçüsü ve aaxa düzeni **Maninin** en temel özellikleridir.

Soru 22: Şiiri oluşturan her bir satıra ne ad verilir?

- a) Dize (Mısra)
- b) Beyit
- c) Dörtlük
- d) Bent
- e) Kıta

Doğru Cevap: A | **Çözüm:** Şiirin en küçük yapı birimi olan her bir satıra **Dize** veya **Mısra** denir.

Soru 23: Hece ölçüsüyle yazılan şiirlerde dizelerin belli bölümlere ayrılmasına ve nefes alınan yerlere ne ad verilir?

- a) Durak
- b) Uyak
- c) Redif
- d) Ölçü
- e) Birim

Doğru Cevap: A | **Çözüm:** Dizelerdeki duraklama noktalarına **Durak** adı verilir.

Soru 24: "Bilmem ki yaz mı gelmiş, Niçin her taraf gülmüş" dizelerindeki kafiye türü nedir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: A | **Çözüm:** "gel-miş" ve "gül-müş" kelimelerinde "-miş/-müş" rediftir. "gel" ve "gül" kelimelerindeki "l" sesi (tek ses) **Yarım Kafiye**dir.

Soru 25: Bir dörtlükte kafiye örgüsünün "abba" şeklinde olmasına ne ad verilir?

- a) Düz Kafiye
- b) Çapraz Kafiye
- c) Sarmal Kafiye
- d) Mani Tipi Kafiye
- e) Örüşük Kafiye

Doğru Cevap: C | **Çözüm:** Birinci dize ile dördüncü, ikinci dize ile üçüncü dizenin kafiyeli olması **Sarmal Kafiye** düzenidir.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Soru 26: Dize sonlarında üç ve daha fazla ses benzerliğine dayanan kafiye türü aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: C | **Çözüm:** Üç veya daha fazla ses benzerliği **Zengin Kafiye** olarak adlandırılır.

Soru 27: Herhangi bir ölçü kuralına (hece veya aruz) bağlı kalınmadan yazılan şiirlere ne denir?

- a) Aruz Ölçüsü
- b) Hece Ölçüsü
- c) Serbest Ölçü
- d) Müstezat
- e) Terza-rima

Doğru Cevap: C | **Çözüm:** Ölçüsüz ve kafiyesiz de olabilen modern şiir tarzına **Serbest Ölçü** veya Serbest Şiir denir.

Soru 28: "Kalbimi bir parça dindirir diye, Bakarım her akşam o pencerediye." Bu dizelerdeki kafiye türü nedir?

- a) Yarım Kafiye
- b) Tam Kafiye
- c) Zengin Kafiye
- d) Tunç Kafiye
- e) Cinaslı Kafiye

Doğru Cevap: D | **Çözüm:** "diye" kelimesi "pencerediye" kelimesinin içinde aynen yer aldığı için bu bir **Tunç Kafiye** örneğidir.

Soru 29: Hece ölçüsüyle yazılan bir şiirde 11'li kalıp kullanılmışsa durak düzeni genellikle nasıldır?

- a) 4+4+3 veya 6+5
- b) 7+4 veya 5+6
- c) 8+3 veya 3+8
- d) 4+3+4 veya 2+9
- e) Sadece 6+5

Doğru Cevap: A | **Çözüm:** 11'li hece ölçüsünde en yaygın duraklar 4+4+3 ve 6+5'tir. Doğru cevap: **4+4+3 veya 6+5**.

Soru 30: Şiirin bütününe hakim olan temel duyguya ne ad verilir?

- a) Konu
- b) Ana Fikir
- c) Tema
- d) İleti
- e) Düşünce

Doğru Cevap: C | **Çözüm:** Şiirde işlenen temel duygu veya kavrama **Tema** denir. Doğru cevap: **Tema**.

MURAT HOCA ÇÖZÜYOR: ŞİİR BİLGİSİ

Murat Hoca'nın Özeti:

- **Yapı:** Şiiri oluşturan mısra, beyit ve dördlüklerin uyumudur.
- **Ölçü:** Türk şiirinin temeli hece ölçüsüdür; ünlüleri saymayı unutma!
- **Ahenk:** Redif ve kafiye şiirin müziğidir. Önce redifi bul, sonra kafiye.
- **Tema:** Şiirin kalbidir, şairin bize hissettirmek istediği temel duygudur.

Başarılar dilerim!

AYT Pratik Uygulama: Kendi Şiirini Çözümle

En sevdiğin bir şiirden bir dördlük seçerek aşağıya yazınız. Yazdığın şiirin ölçüsünü, kafiye şemasını ve varsa rediflerini belirterek analiz ediniz.

▣ Murat Hoca'dan İlham Köşesi

"Edebiyat, bir milletin hafızasıdır. Sen de bu büyük birikimin bir parçasısın. Başarı sadece sınav sonucu değil, öğrenme yolculuğunun kendisidir."

- ▣ **Unutma:** Her büyük eser, küçük bir dizeyle başlar. Senin başarı hikayen de şimdi yazılıyor!
- ▣ **Hayallerine giden yolda durma, devam et!**